

Romlott Magyarország megítélése

A GKI Gazdaságkutató Zrt.-nek az Erste Bank együttműködésével készült előrejelzése szerint 2008-ban a belső és külső egyensúly jelentősen tovább javul. Bár az első negyedév növekedése még nagyon szerény lesz, 2008 végére a magyar gazdaság kijön a tavalyi növekedési „gödörből”. Az infláció azonban csak az év végén lassul számottevően. Ha addigra a világ gazdaság stabilizálódik, a kamatok csökkennek, a forint erősödik.

2008 tavaszán a világ gazdaság krízis-helyzetbe került. Ennek hátterében a magas és emelkedő élelmiszer-, nyers- és fűtőanyag-árak, a dollár gyengülése, az amerikai gazdaság recessziójának veszélye (vagy ténye) és a nemzetközi pénz- és tőkepiaci turbulenciák húzódnak meg. A portfólióválság hitel- majd likviditási krízisbe ment át, s pánik nélküli folyamatos bizalmatlanságot és esést okoz a pénz- és tőkepiacokon.

Mindez – a túlfűtött belpolitikai küzdelemmel együtt – nehezíti a konvergencia-program végrehajtását. Az árfolyam 2008 első negyedévében a korábnál 4%-kal gyengébb szinten stabilizálódott, miközben a régió többi valutája erősödött. A forint árfolyama tartósan 2008 második felében erősödhet, amennyiben újabb nemzetközi sokkok nem történnek. A tavalyinál gyengébb, éves átlagban 257 forint/euró kurzus valószínű. A 10 éves állampapír kamatfelára 2007 augusztusa óta 200 bázispontról 380 bázispontra ugrott, míg a többi visegrádi országé jóval alacsonyabb szintről csak kb. 50 bázisponttal emelkedett. Vagyis az elmúlt fél évben Magyarország megítélése romlott. A tovább javuló belső és külső egyensúly, az infláció csökkenése, a nem túl gyors bérkiáramlás és a következő évek szigorú államháztartási tervezését elősegítő, törvénybe foglalt fiskális szabályok megalapozhatják a kamatok második féltől lehetséges csökkentését. Addig azonban időleges kamatemelés valószínű. Az év végi alapkamat 7-7,5% lehet. Ez a tavalyival azonos szint, miközben az infláció az év végére 2,5 százalékponttal csökkenhet.

Az infláció 2008 átlagában 6-6,5%-ra lassul. Az élelmiszerek és a háztartási energiahordozók ára azonban bőven 10% fölötti ütemben emelkedik (a gáz ára főleg a világpiaci drágulás miatt akár 30%-kal, a villamos energiáé kb. 10, a távfűtésé az év második felében 10-15%-kal emelkedhet). Az infláció a 2007 végi 7,4%-ról 2008 végére 5% környékére mérséklődik. Az üzleti szféra bruttó bérnövekedése az OÉT által javasolt 5-7,5%-os sáv felső értékénél kissé magasabb, 8%-os, a közszféráé 7%-os lesz. A bruttó és a nettó keresetek növekedése között közel 1 százalékpontos eltérés várható. Így 2008-ban kb. 6,2%-os infláció mellett a reálkeresetek 0,5-1%-kal emelkednek. A nyugdíjak reálértéken 1%-kal nőnek. A vállalkozási szektorban a foglalkoztatás enyhén nő, a költségvetésiben csökken. A 2007 végén megemelkedett munkanélküliségi ráta az év végére kissé, 7,5%-ra csökken.

A gazdasági növekedés üteme 2008-ban is messze elmarad a többi új EU-tagállamétól. Ráadásul a gyorsulás az I. negyedévben még nem lesz érzékelhető. Az agrárszféra időjárási okok miatti 2007-es visszaesésének ellentételeződése csak a nyári hónapoktól lehetséges. A közszolgáltatások és a kiskereskedelem csökkenése tavaly az első negyedév után lett markáns, így az év elején a bázis még viszonylag magas. Az építőipar újraéledését segítő EU-támogatások hatása is inkább csak a nyár elejétől várható. Ugyanakkor az iparban a romló európai konjunktúra alapján - a kedvező januári adat ellenére - inkább a tavalyi utolsó hónapok 5-6%-os növekedéséhez hasonló dinamika feltételezhető. Továbbra is viszonylag kedvező fejlődés várható az üzleti szolgáltatások többségében. 2008-ban a GDP egésze 2,5-3%-kal, a mezőgazdaságon és a közszolgáltatásokon kívüli szektorok együttes teljesítménye 3,3%-kal nő. Miként a 2007. évi lassulásban, úgy a 2008. évi gyorsulásban is nagy a nem ismétlődő tényezők szerepe.

A GKI Gazdaságkutató Zrt. prognózisa a magyar nemzetgazdaság 2008. évi folyamatairól

	2005.	2006.	2007.	2008. január	2008. előrejelzés
1. A GDP volumenindexe (%)	104,1	103,9	101,3	-	102,7
2. Az ipari termelés indexe (összehasonlító áron, %)	107,3	110,1	108,1	106,6	106
3. Nemzetgazdasági beruházások indexe (összehasonlító áron, %)	106,4	98,0	100,3	-	104
4. Az építési-szerelési tevékenység indexe (összehasonlító áron, %)	116,6	98,4	85,9	72,6	102
5. A kiskereskedelmi forgalom volumenindexe (%)	105,8	104,4	97,0	97,0	101,0
6. A kivitel változásának indexe (folyó áron, euróban, %)	111,4	116,6	115,7	116,4	110
7. A behozatal változásának indexe (folyó áron, euróban, %)	108,3	113,9	111,9	112,9	109
8. A külkereskedelmi mérleg egyenlege (milliárd euró)	-2,9	-2,0	-0,3	-0,1	0
9. A folyó fizetési és tőkemérleg együttes hiánya (milliárd euró)	5,3	5,2	3,9*	-	3,5
10. Az euró átlagos árfolyama (forint)	248,0	264,3	251,3	259,0**	257
11. Az államháztartás hiánya (pénzforgalmi szemléletben, helyi önkormányzatok nélkül, milliárd forint)	984,4	2034	1291	182,1**	1050
12. A bruttó átlagkereset indexe	108,8	108,1	108,2	98,5	107,7
13. Fogyasztói árindex	103,6	103,9	108,0	107,0**	106,2
14. Fogyasztói árindex az időszak végén (előző év azonos hónap = 100)	103,3	106,5	107,4	106,9**	105
15. Munkanélküliségi ráta az időszak végén (%)	7,3	7,5	7,7	8,1***	7,5

* GKI Zrt. becslése

** Január-február

*** 2007. november – 2008. január

A tényadatok forrása: KSH, MNB, PM